

Student:	Martijn Schermer
Onderwijsinstelling:	NHL Stenden hogeschool
Studie:	Ruimtelijke Ontwikkeling
Uitgevoerd bij:	Bureau Schmidt
In opdracht van:	Kenniscentrum Shared Space
Contact:	martijnschermer@bureauschmidt.nl

De voetganger is, als het op kwetsbaarheid aankomt, de zwakste schakel in het verkeer. In Shared Space inrichtingen leidt dit voor de voetganger (gevoelsmatig) regelmatig tot problemen. Bij deze Shared Space inrichtingen wordt het zelfregulerend vermogen gestimuleerd. Om hiertoe te komen wordt het gebruik van verkeerselementen zoals bebording, markering en drempels geminimaliseerd. Voetgangers, fietsers en gemotoriseerd verkeer komen hierdoor vaker met elkaar in aanraking dan bij een traditionele weginrichting, waar de voetganger een eigen trottoir heeft. Dit zorgt ervoor dat de voetganger regelmatig (gevoelsmatige) problemen ondervindt.

Het doel van dit onderzoek is om nieuwe inzichten te verkrijgen in het ontwerpen met het Shared Space principe, om zo de positie van de voetganger te waarborgen en hiermee de (gevoelsmatige) problemen weg te nemen. Om deze doelstelling te behalen is de volgende onderzoeksvraag geformuleerd: *Welke kenmerken zijn van belang voor een veilige, toegankelijke en aantrekkelijke Shared Space inrichting voor voetgangers en zorgen ervoor dat de positie van de voetganger kan worden gewaarborgd?* Hierbij is onderscheid gemaakt tussen verblijven en verplaatsen door de voetganger.

Methoden

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden zijn vijf locaties onderzocht welke volgens het Shared Space principe zijn ingericht. (Te weten: het Stationsplein van Leeuwarden, het Stationsplein van Assen, de Astraat in Groningen, de Oosterpoortsbrug in Sneek en het plein op de Rengerslaan in Leeuwarden.) Bij elke locatie zijn functie- en inrichtingskenmerken in beeld gebracht. Vervolgens zijn schouwen uitgevoerd om effecten in beeld te brengen. Daarnaast zijn interviews gehouden met experts en vrijwilligers van Wandelnet. Op deze manier is zowel de objectieve als subjectieve kant onderzocht.

Uitkomsten

Met de verschillende onderzoeksmethoden is informatie verzameld. De bevindingen per locatie zijn vervolgens met elkaar vergeleken om tot definitieve bevindingen te komen. Het eindresultaat van het onderzoek bestaat uit een aantal aanbevelingen op basis van functie- en inrichtingskenmerken welke bijdragen aan de positie van de voetganger. Op basis van dit onderzoek kunnen de volgende aanbevelingen worden gedaan:

Vervolg

Met dit onderzoek zijn aanbevelingen gedaan om de positie van de voetganger in Shared Space gebieden te waarborgen. Deze aanbevelingen kunnen worden gebruikt bij herinrichtingsprojecten waarbij het Shared Space principe wordt toegepast. Met dit onderzoek is tevens aangetoond dat de voetganger en Shared Space in een combinatie zeker mogelijk zijn, maar dat dit op een juiste manier

moet worden toegepast. De aanbeveling uit dit onderzoek zijn een aantal duidelijke richtingen om deze juiste manier vorm te geven.

- Zorg voor balans tussen vervoerswijzen en het aantal mogelijke richtingen;
Dit geldt zowel voor prioriteitstelling in de ontwerpfase als de intensiteiten van de verschillende stromen;
- Zorg voor voldoende groenvoorzieningen;
Dit beïnvloedt logischerwijs de aantrekkelijkheid (dit is uiteraard niet nieuw), maar kan ook worden gebruikt om te sturen;
- Zorg voor voldoende verblijfsvoorzieningen;
Dit beïnvloedt logischerwijs de verblijfskwaliteit (dit is uiteraard niet nieuw)
- Zorg voor een open verbinding tussen de omliggende bebouwing en de openbare ruimte;
Aangrenzende bebouwing heeft een directe invloed op de verblijfskwaliteit (naar binnen gericht vs. naar buiten gericht);
- Zorg voor duidelijke oversteekpunten;
Eventuele oversteekpunten moeten zodanig herkenbaar zijn dat deze (juridisch geldend of niet) op een goede manier kunnen worden gebruikt;
- Stuur de verschillende modaliteiten en routes door inrichting;
Met bijvoorbeeld groen- en verblijfsvoorzieningen kunnen routes worden gestuurd/afgedwongen;
- Creëer een “comfortzone” voor de voetganger;
Een comfortzone kan worden gecreëerd door fysieke afscheidingen door groen- en verblijfsvoorzieningen. Deze zone biedt de (zwakkere) voetganger een veilige ruimte in de Shared Space inrichting;
- Zorg voor een geleidelijke overgang vanuit de omgeving;
Een geleidelijke overgang zorgt ervoor dat verkeersdeelnemers hun (rij)gedrag kunnen aanpassen. Dit gaat bijvoorbeeld over het verlagen van de gereden snelheid van gemotoriseerd verkeer.